

RESOL-VII/031

157:e plenarsessionen den 9–11 oktober 2023

UTKAST TILL BRÅDSKANDE RESOLUTION

Antagande av resolutionen om tillståndet i Europeiska unionens regioner och kommuner och förslag inför EU:s nästa strategiska agenda 2024–2029

framlagt av de politiska grupperna EPP, PES, Renew, EA och De gröna

Tidsgräns för inlämning av ändringsförslag: kl. 16.00 (belgisk tid) den 10 oktober 2023

Ändringsförslag till resolutionen (helst på engelska, franska eller tyska) ska lämnas in via onlineverktyget (på ledamöternas portal: <https://memportal.cor.europa.eu/>).

En helpdesk (+32 25469697, e-post: helpdesk@cor.europa.eu) står till förfogande för tekniskt stöd. Dessutom finns en användarhandledning på <https://memportal.cor.europa.eu/>.

Brådskande resolution i enlighet med artikel 45.3 b i arbetsordningen, som ska behandlas under plenarsessionens andra dag, den 11 oktober 2023. Den kommer att tas bort från dagordningen för plenarsessionen om den inte godkänns av presidiet den 9 oktober 2023.

Erforderligt antal underskrifter: 6

Utkast till resolution om tillståndet i Europeiska unionens regioner och kommuner 2023 och förslag inför EU:s nästa strategiska agenda 2024–2029

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉN (ReK) HAR ANTAGIT DENNA RESOLUTION

MED BEAKTANDE AV

- sin årliga rapport om tillståndet i Europeiska unionens regioner och kommuner 2023, kompletterad med en enkät bland lokalt och regionalt folkvalda företrädare, som ger de politiska beslutsfattarna på europeisk, nationell, regional och lokal nivå underlag och centrala rekommendationer om de mest akuta utmaningarna inför fastställandet av nästa strategiska agenda 2024–2029¹,
- talet om tillståndet i unionen 2023, som Europeiska kommissionens ordförande höll den 13 september 2023, samt avsiktsförklaringen till Europaparlamentets talman och rådets ordförande,

OCH AV FÖLJANDE SKÄL:

- Konsekvenserna av kriget i Ukraina medför stora påfrestningar för många hushåll, små och medelstora företag och lokala och regionala myndigheter i hela EU på grund av betydande ytterligare tryck från energi- och livsmedelspriser och stigande inflation, vilket kommer utöver effekterna av klimatförändringarna, konsekvenserna av covid-19-pandemin, störningarna i handeln och de sociala ojämlikheterna.
- A.** Europeiska regionkommittén (ReK) lägger fram sina **rekommendationer från den årliga rapporten om tillståndet i EU:s regioner och kommuner 2023** inför EU:s kommande lagstiftningscykel:

Regioner och kommuner som hanterar kriser

Solidaritet med Ukraina

1. Europeiska unionen uppmanas att fortsätta och stärka stödet till Ukraina, och uppmanas med kraft att utnyttja potentialen, kapaciteten och sakkunskapen i sina regioner och kommuner när det gäller Ukrainas återuppbyggnad, reformer – särskilt med inriktning på decentralisering – och europeiska integration. I detta syfte bör man i Ukrainafaciliteten tillämpa grundprinciperna för EU:s regionalpolitik och tillhandahålla nödvändig finansiering för kapacitetsuppbyggnad och peer-to-peer-projekt bland regionala och lokala myndigheter.

¹

<https://cor.europa.eu/sv/our-work/Pages/State-of-Regions-and-Cities-2023.aspx>.

2. Den europeiska alliansen av kommuner och regioner för att återuppbygga Ukraina, som samordnas av ReK, är avgörande för att stärka den lokala och regionala kapaciteten i Ukraina, främja peer-to-peer-samarbete, hjälpa de lokala myndigheterna i Ukraina att bekanta sig med EU:s regelverk och ge råd om genomförandet av decentraliseringsprocessen.
3. ReK efterlyser ökat direkt stöd till lokala och regionala myndigheter i EU för att hantera integrationen av ukrainska flyktingar i de mottagande kommunerna och regionerna i EU och tillhandahålla tjänster, främst i form av hälso- och sjukvård, utbildning och sysselsättning.

Energiomställningen

4. EU:s energiomställning kommer att leda till energiberoende genom att man i första hand förlitar sig på grön energi som produceras och förbrukas lokalt. De lokala och regionala myndigheterna och deras folkvalda företrädare är därför viktiga katalysatorer och acceleratorer för en framgångsrik grön omställning på fältet, och de bör delta fullt ut som partner när det gäller att möjliggöra lokala samråd och åtgärder för att öka allmänhetens medvetenhet. ReK underlättar den lokala energiomställningen genom sitt initiativ ”den gröna given på lokal nivå” och sitt samarbete med EU:s borgmästaravtal.
5. Regionerna och kommunerna bör få ytterligare EU-stöd och EU-investeringar i form av särskilda finansieringsmekanismer, inbegripet direkta medel, som stöder hållbar innovation. Detta stöd bör bygga på REPowerEU-initiativet för att förbättra energieffektiviteten, bygga ut förnybar energi, utveckla smarta nät och stärka den cirkulära ekonomin, och på så sätt främja lokal energiproduktion och energiförbrukning och öka EU:s energiberoende.

Klimatåtgärder

6. Kommissionen uppmanas att stödja spridningen av lokal bästa praxis som fastställs i ReK:s handbok om den gröna given på lokal nivå², eftersom klimatförändringarnas konsekvenser kommer att fördjupa den befintliga ojämlikheten mellan regionerna på grund av deras asymmetriska inverkan på olika befolkningsgrupper, skador på kritisk infrastruktur och störningar inom turism, industrikluster och jordbruksproduktion. I detta sammanhang påpekar ReK att de lokala och regionala myndigheterna är huvudaktörer i kampen mot klimatförändringarna och huvudansvariga för lokala åtgärder för att mildra de negativa effekterna av stigande globala temperaturer.
7. Klimatomställningen bör vara rättvis, och inga regioner eller människor får lämnas utanför. Kommissionen uppmanas att stärka sina solidaritets- och sammanhållningsmekanismer för att ge regionerna och kommunerna möjlighet att öka investeringarna i klimatanpassning och klimatesiliens samt förhindra att de mest utsatta områdena och utsatta samhällsgrupperna drabbas hårdast. För att skydda sina regioner från klimatförändringarnas skadliga effekter skulle EU behöva investera omkring 40 miljarder euro varje år om den globala temperaturen håller sig inom en ökning på 1,5 °C.

² <https://cor.europa.eu/sv/engage/Pages/Green-Deal-Handbook.aspx>.

8. ReK samarbetar med kommissionens gemensamma forskningscentrum för att främja användningen av dess resultatavla för regionala och lokala sårbarheter beträffande katastrofer och klimatförändringsrisker, och förväntar sig att denna resultatavla blir en parameter för resiliensstrategier och beaktas vid utformningen av sammanhållningspolitiken.

Livsmedelssäkerhet

9. Kommissionen uppmanas att utan ytterligare dröjsmål offentliggöra ramlagen om hållbara livsmedelssystem. I detta sammanhang pekar kommittén på det akuta behovet av att Europa investerar ytterligare i hållbar lokal jordbruksproduktion och förkortar sina leveranskedjor. Att främja lokala produkter, upphandla på ett hållbart sätt och övergå till hållbara livsmedelssystem är avgörande faktorer för att öka livsmedelssäkerheten och livsmedelsresiliensen.
10. ReK har lanserat EU:s ekopris tillsammans med kommissionen för att främja hållbar lokal produktion i EU:s regioner.
11. Kommittén står redo att bidra till det aviserade nya initiativet om vattenresiliens, och efterlyser ett strategiskt tillvägagångssätt för att hjälpa regionerna att bekämpa torka och hantera vattenbrist, genom att man bygger vidare på befintliga regionala erfarenheter av minskad förbrukning, ökad återanvändning och hantering av spillvatten.

Regioner och kommuner som aktörer för hållbar utveckling och sammanhållning

Den europeiska gröna given och målen för hållbar utveckling

12. Kommissionen och medlagstiftarna uppmanas med kraft att slutföra genomförandet av den europeiska gröna given genom att före den innevarande mandatperiodens utgång anta de viktiga lagstiftningsförslagen om bekämpningsmedel, restaurering av natur, utsäde och djurskydd samt ramlagen om hållbara livsmedelssystem.
13. Kommittén pekar på regionernas och kommunernas centrala roll för ett framgångsrikt genomförande av politiken inom ramen för den europeiska gröna given och FN:s mål för hållbar utveckling.
14. EU uppmanas att tillhandahålla en konsekvent och konsoliderad ram för hållbar tillväxt, där klimatagendan, den sociala agendan och hållbarhetsagendan anpassas till varandra, och att fylla finansierings-, sakkunskaps- och förfarandeluckorna genom att tillhandahålla direkta medel och konkret vägledning samt genom att uppmuntra grön och deltagandebaserad budgetering och ge en mer framträdande plats åt god samordning, flexibilitet, förenkling, öppenhet och bättre kommunikation.
15. ReK:s initiativ ”den gröna given på lokal nivå” kan fungera som en förebild för ett bättre deltagande av regionerna och kommunerna i dessa strävanden. Övriga institutioner uppmanas att skapa ytterligare synergier med ReK på detta område.

Den gröna och den digitala omställningen

16. Den gröna och den digitala omställningen innebär existentiella utmaningar för många europeiska regioner och kommuner. Kommittén understryker att regionerna och kommunerna ovillkorligen måste delta i styrningen av ny EU-lagstiftning, såsom akten om kritiska råvaror och rättsakten om nettonollindustrin. EU uppmanas att bjuda in ReK att bli medlem i styrnings- och övervakningsorganen för dessa rättsakter.
17. Kommittén framhåller värdet av befintliga och framväxande regionala allianser till stöd för regioner som genomgår omvälvande förändringar, såsom den allians mellan regioner med fordonsindustri som inrättats av ReK och den europeiska alliansen för regioner med halvledarindustri. Alliansen mellan regioner med fordonsindustri har av de europeiska medlagstiftarna i den relevanta lagstiftningen identifierats som den viktigaste partnern för kommissionen när det gäller en strategi för en rättvis omställning för de regioner som har en stark fordons- och underleverantörsindustri.
18. EU uppmanas att intensifiera insatserna för att öka de offentliga förvaltningarnas digitala resiliens, även på subnationell nivå, t.ex. genom att genomföra upplysningskampanjer om cyberhot, riktade till lokala och regionala företrädare. Detta är mycket viktigt, eftersom EU:s lokala och regionala myndigheter har blivit de främsta målen för cyberangrepp, vilket har lett till tillfälliga nedstängningar av viktig offentlig infrastruktur och allvarliga konsekvenser för deras invånare. ReK beklagar att många regioner och kommuner inte har tillräckligt med kunskap, ekonomiska resurser och organisatorisk kapacitet för att bygga upp digital resiliens.

Sammanhållningspolitikens framtid

19. Sammanhållningspolitiken spelar, i egenskap av en långsiktig investering, en avgörande roll för att effektivt överbrygga utvecklingsklyftan mellan regionerna, bidrar till en bättre fungerande inre marknad och hjälper till att motverka missnöjets geografi.
20. EU uppmanas att vidareutveckla en stark platsbaserad sammanhållningspolitik med en uppdragsstrategi som kan stödja alla orter och människor i EU. Unionen måste tillämpa principen om att inte orsaka skada för sammanhållningen i all EU-politik och alla EU-initiativ genom att genomföra heltäckande territoriella konsekvensbedömningar.
21. Kommittén beklagar att den nya STEP-förordningen och förslagen till revidering av den fleråriga budgetramen stärker EU:s centralt förvaltade instrument utan att föreskriva en förstärkning av den sammanhållningspolitiska budgeten. Sammanhållningsalliansen, som inrättats av ReK tillsammans med de viktigaste europeiska sammanslutningarna av lokala och regionala myndigheter, kommer att fungera som en plattform för debatt och utbyte där EU-institutionerna för en dialog med kommuner och regioner.

Landsbygdsagendan

22. ReK varnar för att år 2033 kommer uppskattningsvis 30 miljoner människor att ha lämnat Europas landsbygdsområden jämfört med 1993, och betonar att ungdomar och familjer lämnar landsbygden på grund av bristen på sysselsättning och offentliga tjänster, såsom skolor, sjukhus, kollektivtrafik och digital konnektivitet.
23. EU uppmanas att investera mer i landsbygdsområdena eftersom dessa i hög grad bidrar till unionens gröna omställning på områden såsom produktion av förnybar energi, hållbara livsmedel samt bevarande och restaurering av naturen.
24. Kommittén understryker att nästa generations sammanhållningspolitiska program och återhämtnings- och resiliensplanerna måste främja investeringar och reformer för att minska kompetensutvecklingsfällorna i EU:s regioner, diversifiera de ekonomiska utsikterna för ungdomar och säkerställa landsbygdsområdenas ekonomiska och sociala välbefinnande.

Regioner och kommuner som formar Europas framtid

Europeisk demokrati

25. De 1,2 miljoner lokala och regionala företrädarna har en unik ställning när det gäller att främja och värna den europeiska demokratin, eftersom de representerar den politiska nivå som medborgarna har störst förtroende för. Samtidigt är dessa företrädare de som är mest utsatta för växande missnöje och utsätts för ökande hatpropaganda och fysiskt våld och nätvåld, särskilt kvinnliga politiker och de som tillhör minoriteter. Mot denna bakgrund upprepar kommittén främjandet av borgmästare Paweł Adamowicz arv till försvar för den lokala demokratin, och bekräftar sitt åtagande att sprida hans arv genom Paweł Adamowicz-priset.
26. ReK upprepar att över 70 % av EU:s lagstiftning genomförs av de lokala och regionala myndigheterna och att de därför har goda förutsättningar att ge konkret återkoppling om EU:s politik. Det är absolut nödvändigt att de i högre grad och på ett bättre sätt involveras i EU:s politik och beslutsfattande.
27. EU uppmanas att systematiskt inkludera lokala och regionala företrädare och ReK i mekanismen för dialog mellan medborgarna och EU-institutionerna efter konferensen om Europas framtid, och att främja de europeiska värdena och medborgarnas deltagande på regional och lokal nivå genom att stödja konkreta projekt, med utgångspunkt i den goda praxis som förtecknas i databasen ”Främja EU:s värden genom utbildning och kultur”³.
28. ReK:s program för unga folkvalda politiker och dess nätverk för lokala och regionala fullmäktigeledamöter kan stärka kopplingen mellan EU-institutionerna och lokalsamhällena, uppmuntra ungdomars deltagande, vederlägga desinformation och ge användbara insikter för beslutsfattarna på EU-nivå.

³

<https://cor.europa.eu/sv/regions/Pages/EIR-map.aspx?view=stories&type=sedec>.

Unionens utvidgning

29. EU:s regioner och kommuner kan erbjuda ett mervärde till EU:s utvidgningsprocess genom att ge politiskt och praktiskt stöd till de lokala och regionala myndigheterna i kandidatländerna och de potentiella kandidatländerna, till exempel genom att verka för peer-to-peer-samarbetsformat.
 30. Tidigare utvidgningar har visat att decentralisering och de lokala och regionala myndigheternas deltagande i förberedelserna inför EU-medlemskapet är nyckeln till framgång.
 31. Kommittén förespråkar ett starkare gränsöverskridande samarbete med angränsande lokala och regionala myndigheter, och betonar att ReK kan spela en särskild roll när det gäller att hjälpa de lokala och regionala myndigheterna i kandidatländerna och de potentiella kandidatländerna att förbereda sig för EU-anslutningen samt motverka den allt större utvidgningströttheten.
- B. Kommittén lägger fram följande rekommendationer inför utformningen av EU:s nästa politiska cykel och EU:s nästa strategiska agenda 2024–2029:**
32. Under denna valperiod såg de lokala och regionala myndigheterna till att den demokratiska strukturen i vår union förblev stark, och hanterade EU:s svar på stora kriser såsom covid-19, klimatförändringarna och konsekvenserna av kriget i Ukraina på fältet, samtidigt som de tog ledningen på den hållbara och sammanhållna vägen mot den gröna och den digitala omställningen.
 33. Kommittén välkomnar att kommissionen ska lägga fram ett antal politiska översyner, bland annat om EU:s utvidgning (som ska läggas fram under det belgiska ordförandeskapet). Kommissionen uppmanas att i ett tidigt skede involvera ReK och de lokala och regionala myndigheterna i utarbetandet av dessa politiska översyner.
 34. Kommissionen uppmanas att utarbeta nästa strategiska agenda 2024–2029 genom att involvera alla förvaltningsnivåer i syfte att säkerställa en mobilisering nedifrån och upp av alla tillgängliga idéer och resurser som vår union kan tillhandahålla för att ta itu med de viktigaste utmaningar som väntar.
 35. ReK insisterar också på att EU bör intensifiera sin proaktiva hållning gentemot stora globala trender och förändringar genom att ytterligare stärka samarbetet mellan lokala, regionala, nationella och europeiska myndigheter när det gäller insatser för strategisk framsyn och beredskap. Detta kommer att bidra till utformningen av EU:s strategiska agenda 2024–2029 och hålla unionen resilient mot bakgrund av snabbt föränderliga scenarier.
 36. Kommittén betonar behovet av att investera ytterligare i en väg mot hållbar utveckling genom att bekräfta den europeiska gröna given och målen för hållbar utveckling som de viktigaste ledstjärnorna för att fastställa prioriteringarna för de kommande fem åren.

37. Ekonomisk, social och territoriell sammanhållning är mer än någonsin en förutsättning för Europas framtid. Kommittén är medveten om sammanhållningens mervärde som ett grundläggande värde och ett övergripande mål för EU, och anser att sammanhållning bör sättas i centrum för den nya strategiska agendan 2024–2029 för att förhindra att klimatförändringarna leder till större skillnader mellan regionerna samt lägga band på avståndstagande och missnöje på lång sikt.
38. Hållbar tillväxt och ekonomiskt välstånd på EU:s inre marknad är avhängigt av den europeiska industriella basens konkurrenskraft, dess förmåga att leda tekniska förändringar och resiliensen i dess värdekedjor. I detta sammanhang uppmanas EU att se till att viktiga industrikuster och känsliga sektorer, såsom livsmedel, hälsa, fordonsindustri, kemikalier, textilier, energi och digital teknik, kan verka inom ett gynnsamt regelverk som gör att de kan fortsätta sin verksamhet i EU och konkurrera på de internationella marknaderna.
39. En framtida agenda för Europa i världen bör byggas i ett starkare partnerskap med de lokala och regionala myndigheterna, som håller på att bli obestridliga globala aktörer inom många sektorer. I detta avseende efterlyser ReK med eftertryck ett ökat deltagande av lokala och regionala myndigheter inte bara i multilaterala politiska forum såsom dem på FN-nivå, utan även inom ramen för EU:s strategiska partnerskap, genom ökat stöd till samarbetsplattformar med kommuner och regioner från andra världsdelar.
40. Kommittén understryker det ökade behovet av systemberedskap inför mer frekventa humanitära kriser med koppling till klimatkatastrofer eller andra naturkatastrofer i EU och i hela världen. ReK framhåller regionernas och kommunernas nyckelroll när det gäller att göra Europa till en förkämpe för solidaritet, även på global nivå, och uppmanar EU att stärka de strategiska partnerskapen och tillhandahålla en ram som förbättrar EU:s krisberedskap och reaktionsförmåga på alla förvaltningsnivåer.
41. Kommittén framhåller att vår union kommer att behöva budgetmedel som står i proportion till nivån på de globala och inhemska ambitioner som fastställs i den kommande strategiska agendan 2024–2029 – också för att förbereda unionen för nästa årtionde. ReK betonar behovet av att garantera tillräckliga investeringsnivåer för att varje region ska kunna anamma de gröna, digitala, industriella, samhällseliga och demografiska omställningarna. Vi förespråkar en förstärkning av de EU-budgetmekanismer som krävs för att hantera oförutsedda kriser och nödsituationer på ett samordnat och solidariskt sätt. EU uppmanas att göra en grundlig bedömning av de beräknade långsiktiga effekterna av Rysslands krig i Ukraina på EU:s budget.
42. EU-medborgarna har tydligt efterlyst en förändring av det europeiska styrningssystemet, och kommittén anser att resultaten av konferensen om Europas framtid nödvändiggör en ambitiös reform av EU:s funktionssätt för att möta de utmaningar som väntar.
43. I detta avseende stöder ReK Europaparlamentets efterlysning av ett konvent genom att aktivera förfarandet för översyn av fördragen (artikel 48 i EU-fördraget), och påpekar att ReK och dess ledamöter bör involveras fullt ut i ett framtida konvent.

44. Under tiden bör en optimering av de nuvarande fördragsbestämmelserna aktivt säkerställa större öppenhet och ansvarsskyldighet i EU:s beslutsprocess, inbegripet ökad tonvikt på subsidiaritet, flernivåstyre och ReK:s roll. I detta avseende är en översyn av det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning absolut nödvändig under nästa politiska cykel.
45. Kommittén upprepar att man vid konferensen om Europas framtid efterlyste en förstärkt roll för ReK i den institutionella strukturen när det gäller frågor med territoriell inverkan. Översynen av ReK:s samarbetsavtal med kommissionen och Europaparlamentet ger möjlighet att göra framsteg i detta avseende, bland annat när det gäller kommitténs systematiska deltagande i viktiga initiativ med en territoriell dimension under hela deras politiska cykel, från den förberedande fasen och lagstiftningsfasen till genomförandet och översynen.
46. ReK välkomnar kommissionens banbrytande jämställdhetsarbete under denna mandatperiod, och bekräftar sitt engagemang i alla relevanta ärenden. Kommittén är fast besluten att främja jämställdhet bland sina ledamöter och i sitt arbete, stödja kvinnors egenmakt i lokala och regionala val samt bekämpa diskriminering, våld och hinder som kvinnor fortfarande möter i alla aspekter av livet. Vi upprepar att kommuner och regioner kan utforma och införa övergripande ramar, strategier och könsmedvetna åtgärder för att bekämpa könsrelaterat våld.
47. Europeiska regionkommittén ger sin ordförande i uppdrag att översända den årliga rapporten om tillståndet i EU:s regioner och kommuner 2023 och denna resolution till Europaparlamentets talman, Europeiska kommissionens och Europeiska rådets ordförande samt de 27 EU-medlemsstaternas stats- och regeringschefer, och uppmanar de regionalt och lokalt folkvalda företrädarna i EU att sprida rapporten till medborgarna samt lokala och regionala medier.

Bryssel den 11 oktober 2023

Europeiska regionkommitténs
ordförande

Vasco Alves Cordeiro
